

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)
26 päivänä marraskuuta 1996 *

Asiassa T-164/95,

Hedwig Kuchlenz-Winter, Euroopan parlamentin entisen virkamiehen eronnut aviopuoliso, kotipaikka Kehlen (Luxemburg), edustajanaan asianajaja Dieter Rogalla, Sprochkövel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Armin Machmer, 1 rue Roger Barthel, Bereldange (Luxemburg),

kantajana,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään oikeudellisen yksikön johtaja Christian Pennera ja oikeudellisen yksikön virkamies Hans Krück, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan parlamentin pääsihteeristö, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että Euroopan parlamentti on EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan vastaisesti laininlyönyt ehdotuksen tekemisen toimivaltaisille Euroopan unionin toimielimille Euroopan yhteisöjen virkamiesten henkilöstösääntöjen muuttamisesta siten, että kantaja kuuluisi edelleen Euroopan yhteisöjen toimielinten yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti A. Saggio sekä tuomarit V. Tiili ja R. Moura Ramos,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

- 1 Kantaja, joka on Saksan kansalainen, tuli vuonna 1956 Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen palvelukseen. Vuonna 1957 hän avioitui Kuchlenzin kanssa, joka myös on Saksan kansalainen, ja vuonna 1958 hän siirtyi Brysseliin Euroopan atomienergiayhteisön komissioon. Hänen miehensä, josta oli tällä välin tullut Euroopan parlamentin virkamies, siirrettiin vuonna 1963 Luxemburgiin. Kantaja jätti tällöin seitsemän palvelusvuoden jälkeen toimensa yhteisöissä ja seurasi puolisoaan Luxemburgiin.
- 2 Kantaja lakkasi siitä hetkestä lähtien, jolloin hän lopetti työskentelynsä komissiossa, kuulumasta Euroopan yhteisöjen toimielinten yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään (jäljempänä yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä) omista nimissään, mutta hän oli edelleen vakuutettu virkamiehenä järjestelmään kuuluvan aviomiehensä kautta.

- 3 Cour d'appel du Luxembourg julisti 10.12.1993 antamallaan tuomiolla, joka tuli lainvoimaiseksi 1.4.1994, kantajan ja Kuchlenzin avioeron. Tämän tuomion seurauksena aviopuolisot sopivat Bürgerliches Gesetzbuchin (Saksan siviililakikoelma, jäljempänä BGB) eläkeoikeuksien korvaamista avioerotapauksissa koskevien säännösten (BGB:n 1587 pykälä ja sitä seuraavat pykälät) mukaisesti Kuchlenzin yhteisöstä saaman eläkkeen jakamisesta. Tribunal de paix de Luxembourg vahvisti tämän sopimuksen 5.1.1995.

- 4 Euroopan yhteisöjen virkamiesten henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 72 artiklan 1 b kohdasta ilmenee, että virkamiehen eronnut puoliso voi edelleen saada hyväkseen sairausvakuutuksen enintään vuoden ajan siitä päivästä lukien, jona ero on tullut lainvoimaiseksi.

- 5 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Kuchlenz-Winterillä on Luxemburgissa asuvana henkilönä oikeus Luxemburgin sosiaaliturvaan. Koska hänen vaaditut vakuutus kautensa Saksassa eivät ole täyttyneet, hänellä ei sitä vastoin ole oikeutta kuulua sairausvakuutuskassaan. Saksassa hän ei myöskään täytä vaadittuja edellytyksiä voidakseen liittyä vapaaehtoisesti Saksan sosiaalivakuutusjärjestelmään, ja yksityiset sairausvakuutuskassat kieltäytyvät vakuuttamasta häntä, koska hän kärsii vakavasta sairaudesta. Hänen Luxemburgissa saamansa sosiaaliturvan edellytyksenä on asuminen tässä maassa. Näin ollen kantaja väittää, että hän ei voi enää palata Saksaan, koska hänellä ei ole sosiaaliturvaa, ja hänen muuttamisensa pois Luxemburgista merkitsisi sitä, että hän menettäisi ainoan sairausvakuutuksen, joka hänellä on mahdollisuus saada.

- 6 Yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän maksutoimisto ilmoitti kantajalle 26.4.1994 päivätyllä kirjeellä, että tämän kuuluminen järjestelmään päättyy 31.3.1995 eli vuoden hänen avioeronsa lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen.

- 7 Kantaja oli tällä välin tehnyt 31.1.1990 vetoomuksen Euroopan parlamentille tilanteestaan yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän osalta. Vetoomusvaliokunta totesi 11.7.1994 päivätyssä kirjeessään, että ei ollut oikeudellisia perusteita toteuttaa Kuchlenz-Winterin pyyntöä.
- 8 Kantaja osoitti 7.2.1994 komissiolle henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisen hakemuksen, jossa hän vaati oikeutta kuulua yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään henkilöstösääntöjen 72 artiklassa määrättyä määräaika kauemmin. Koska tämä hakemus hylättiin, kantaja teki hylkäyspäätöksestä henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen.
- 9 Komissio hylkäsi valituksen 11.1.1995 päivätyllä kirjeellään. Kantaja nosti tästä päätöksestä 24.2.1995 kumoamiskanteen, jonka numero on T-66/95.
- 10 Kantaja teki 7.2.1994 parlamentille, jossa hänen miehensä oli toiminut virkamiehenä, henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisen hakemuksen, jossa hän vaati oikeutta kuulua yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään henkilöstösääntöjen 72 artiklassa määrättyä määräaika kauemmin. Parlamentti hylkäsi tämän hakemuksen 31.5.1994 päivätyllä kirjeellä.
- 11 Kantaja teki tästä hylkäyspäätöksestä henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen. Parlamentti hylkäsi valituksen 21.11.1994 päivätyllä kirjeellä.
- 12 Kantaja kehotti 27.4.1994 päivätyllä kirjeellään parlamenttia EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan toisen kohdan mukaisesti tekemään ratkaisun henkilöstösääntöjen muuttamisesta hänen ongelmansa selvittämiseksi. Tämä kirje toimitettiin vetoomusvaliokunnalle. Tämän valiokunnan puheenjohtaja muistutti 20.7.1995 päivätyssä kirjeessään, että komissiossa ja toimivaltaisessa Saksan ministeriössä tehdyt toimenpiteet olivat jääneet tuloksettomiksi ja ilmoitti, että poliittisia aloitteita lukuun ottamatta parlamentti ei enää voisi tehdä asian hyväksi mitään. Hän neuvoi kantajaa näin ollen käyttämään oikeussuojakeinoja.

- 13 Kantaja oli esittänyt samanlaiset vaatimukset neuvostolle ja komissiolle. Neuvoston jätettyä vastaamatta ja komission annettua kielteisen vastauksen kantaja nosti laiminlyöntikanteet, joiden numerot ovat T-167/95 ja T-226/95.
- 14 Kantaja nosti perustamissopimuksen 175 artiklan kolmannen kohdan nojalla 28.8.1995 nyt käsiteltävänä olevan kanteen parlamenttia vastaan.
- 15 Parlamentti esitti 27.10.1995 prosessinedellytysten puuttumista koskevan väitteen.
- 16 Kantaja esitti 18.12.1995 huomautuksensa tästä prosessinedellytysten puuttumista koskevasta väitteestä.

Asianosaisten vaatimukset

- 17 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— toteaa parlamentin laiminlyöneen velvollisuuksiaan, koska se ei ole tehnyt Euroopan unionin toimielimille toimivaltansa rajoissa ehdotusta henkilöstösääntöjen asianmukaisesta muuttamisesta niin, että kantajaa ei suljettaisi yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän ulkopuolelle;

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 18 Parlamentti vaatii prosessinedellytysten puuttumista koskevan väitteensä rajoissa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 19 Kantaja vaatii prosessinedellytysten puuttumista koskevan väitteen osalta esittämissään huomautuksissa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkää väitteen.

Tutkittavaksi ottaminen

- 20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklassa määrätään, että jos asianosainen haluaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisevan prosessinedellytysten puuttumista koskevan väitteen, jossa ei ole kysymys pääasian ratkaisemisesta, tätä koskevan hakemuksen jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toisin päättä.
- 21 Työjärjestyksen 111 artiklassa määrätään, että jos kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi jatkamatta asian käsittelyä ratkaista asian perustellulla määräyksellä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että sillä on asiasta riittävästi tietoa asiakirja-aineiston perusteella ja päättää, että asian käsittelyä ei ole jatkettava.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

- 22 Parlamentti väittää aluksi, että kantajan sille 27.4.1995 osoittamaa kirjettä sekä kantetta kirjaimellisesti tulkiten ilmenee, että kantaja vaatii vastaajalta oikeudellisesti

mahdotonta ja lainvastaista kannanottoa. Kantaja vaatii parlamenttia tekemään toimivaltaisille toimielimille ehdotuksen henkilöstösääntöjen muuttamisesta ja syyttää parlamenttia siitä, ettei se ole tällaista ehdotusta tehnyt. Parlamentti väittää kuitenkin, että sillä ei ole toimivaltaa esittää muille toimielimille ehdotuksia oikeudellisten toimenpiteiden toteuttamisesta tai muuttamisesta. Ainoa normi, jota voitaisiin tulkita tämän suuntaisesti, on perustamissopimuksen 138 b artiklan toinen kohta, mutta kantaja ei vaadi sen täytäntöönpanemista.

- 23 Parlamentti myöntää kuitenkin, että kantajan vaatimusta voidaan tulkita niin, että sillä tarkoitetaan sitä, että toimielin tekee voitavansa parantaakseen kantajan oikeudellista tilannetta. Parlamentti jättää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioitavaksi sen, onko tällainen tulkinta perustamissopimuksen 175 artiklassa määrättyjen tutkittavaksi ottamisen edellytysten mukainen.
- 24 Parlamentti väittää kuitenkin, että vaikka perustamissopimuksen 175 artiklan mukaista keinoa voitaisiin käyttää tällaiseen tarkoitukseen, kanne on jätettävä tutkimatta. Tältä osin parlamentti on esittänyt pääasiallisen kanneperusteen ja neljä toissijaista kanneperustetta.
- 25 Parlamentti nojautuu pääasiallisesti laiminlyönnin puuttumiseen omalta osaltaan, koska vetoamusvaliokunnan puheenjohtaja on 20.7.1995 päivätyssä kirjeessään nimenomaisesti parlamentin nimissä määritellyt kannan kantajan vaatimukseen. Näin ollen perustamissopimuksen 175 artiklassa määrätty tutkittavaksi ottamisen edellytykset eivät täyty. Lisäksi se seikka, että tämä kannan määrittely on tapahtunut 175 artiklassa määrätyn kahden kuukauden määräajan jälkeen, mutta ennen kanteen nostamista ja se, että kantaja ei ole ollut tyytyväinen, ovat merkityksettömiä tutkittavaksi ottamisen suhteen (asia C-25/91, *Pesqueras Echebaster v. komissio*, tuomio 1.4.1993, Kok. 1993, s. I-1719, 11 ja 12 kohta).
- 26 Ensimmäinen toissijainen kanneperuste koskee sitä seikkaa, että kantaja ei ole se, jolle toimielin olisi osoittanut laiminlyömiänsä toimenpiteen. Vastaaja toteaa, että perustamissopimuksen 175 artiklan kolmannen kohdan perusteella on mahdollista,

että oikeussubjekti voi kannella siitä, että yhteisön toimielin on jättänyt antamatta kyseiselle henkilölle osoitettavan säädöksen. Sitä vastoin vaatimukset siitä, että toteutettaisiin kolmansille henkilöille osoitettuja oikeudellisia toimenpiteitä, on jätettävä tutkimatta (asia 246/81, Lord Bethell v. komissio, tuomio 10.6.1982, Kok. 1982, s. 2277, 13 kohta ja sitä seuraavat kohdat; asia T-3/90, Prodifarma v. komissio, määräys 23.1.1991, Kok. 1991, s. II-1, 33 ja 34 kohta). Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kanne on vastaajan mielestä jätettävä tutkimatta, koska kantajan vaatimuksen tavoitteena on velvoittaa toimenpiteiden toteuttamiseen muissa toimielimissä.

- 27 Toinen toissijainen kanneperuste koskee toimenpiteen luonnetta. Perustamissopimuksen 175 artiklaan ei voida vedota sellaisen toimieliimen tuomitsemiseksi, joka ei ole toteuttanut yleisesti sovellettavaa toimenpidettä ja erityisesti asetusta (asia 15/71, Mackprang v. komissio, tuomio 26.10.1971, Kok. 1971, s. 797, 4 kohta; asia 134/73, Holtz ja Willemsen v. neuvosto, tuomio 15.1.1974, Kok. 1974, s. 1, 5 kohta; asia 90/78, Granaria v. neuvosto ja komissio, tuomio 28.3.1979, Kok. 1979, s. 1081, 14 kohta ja asia 60/79, Fédération nationale des producteurs de vins de table et vins de pays, määräys 11.7.1979, Kok. 1979, s. 2429). Koska kuitenkin nyt käsiteltävänä olevan kanteen tarkoituksena on epäsuorasti henkilöstösääntöihin liittyvän asetuksen antaminen, se on jätettävä myös tutkimatta.
- 28 Kolmas toissijainen kanneperuste liittyy toimenpiteen velvoittavuuteen. Parlamentti väittää, että perustamissopimuksen 175 artiklan kolmannelta kohdasta johdetaan, että toimenpiteen, josta kannellaan, on oltava toimenpide, jolla on pakottavia oikeusvaikutuksia henkilölle, joka on vaatinut toimenpiteen toteuttamista. Toimenpiteet, jotka eivät ole velvoittavia, eivät kuulu 175 artiklan kolmannen kohdan soveltamisalaan (asia 15/70, Chevalley v. komissio, tuomio 18.11.1970, Kok. 1970, s. 975, 13 kohta; asiat 83/84 ja 84/84, N. M. v. komissio ja neuvosto, määräys 17.10.1984, Kok. 1984, s. 3571, 10 kohta). Kantajan osalta kuitenkin parlamentin toteuttama toimenpide henkilöstösääntöjen hyväksymis- tai muuttamismenettelyn yhteydessä ei olisi velvoittava. Kanne on vastaajan mielestä siis jätettävä tutkimatta.
- 29 Neljäs toissijainen kanneperuste liittyy parlamentin harkintavallan rajoihin sen toimivallan käyttämisessä. Vaikka se myöntäisikin, että sillä oli velvollisuus toimia — minkä se kiistää — se väittää, että sen harkintavallan rajat ovat merkittävät. Tämä

ilmenee siitä, että kantajan ongelmien ratkaisemiseen on useampia mahdollisuuksia, joista henkilöstösääntöjen muuttaminen oli vain yksi. Parlamenttiin olisi siis sovellettava oikeuskäytäntöä, joka koskee oikeussubjektien nostaman laiminlyöntikanteen tutkimatta jättämistä silloin, kun komissio on kieltäytynyt aloittamasta jäsenyysselvöitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä jäsenvaltiota vastaan; tämän oikeuskäytännön tarkoituksena on suojella komission harkintavaltaa näissä asioissa (asia C-371/89, Emrich v. komissio, määräys 30.3.1990, Kok. 1990, s. I-1555, 4 kohta ja sitä seuraavat kohdat; asia T-13/94, Century Oils Hellas v. komissio, määräys 4.7.1994, Kok. 1994, s. II-431, 12 kohta ja sitä seuraavat kohdat ja asiat T-479/93 ja T-559/93, Bernardi v. komissio, määräys 29.11.1994, Kok. II-1115, 31 kohta).

- 30 Tutkimatta jättämistä koskevista väitteistä esittämässään huomautuksissa vastauksena parlamentin alustavaan huomautukseen hänen vaatimuksensa toteuttamisen mahdottomuudesta kantaja väittää, että hänen vaatimuksensa tarkoituksena oli, että toimielin käyttäisi kaiken toimivaltansa henkilöstösääntöjen muuttamiseksi. Vaatimuksessa tarkoitettiin siis myös perustamissopimuksen 138 b artiklaa. Yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen 24 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa on siis kantajan mukaan tulkittava sen suuntaisesti, että parlamentilla on oikeus vaatia komissiolta asianmukaisia ehdotuksia henkilöstösääntöjen osalta.
- 31 Vastauksena parlamentin esittämään pääasialliseen kanneperusteeseen kantaja väittää, että toimielimen toiminta on lainvastainen laiminlyönti, koska sen toiminta vetoamusoikeuden osalta ei ole ollut riittävää ja koska perustamissopimuksessa määrättyjä yhteistyövelvoitteita on laiminlyöty henkilöstösääntöjen muuttamisen osalta. Yksilön oikeuksien suojaamiseksi se seikka, että parlamentti on tehnyt päätöksen kantajan vaatimuksen hylkäämisestä, ei kantajan mukaan riitä siihen, että kantajalta katoaisi oikeussuojaintressi.
- 32 Parlamentin ensimmäisen toissijaisen perusteen kiistäen kantaja väittää, että perustamissopimuksen 173 ja 175 artiklassa tarkoitettujen kanteiden välisen yhteyden perusteella, jota oikeuskäytännössä on vaadittu oikeussubjektien suojelun tarpeen nojalla, on mahdollista tutkia kanne, joka koskee kolmannelle osoitettua toimen-

pidettä. Kantaja viittaa tältä osin julkisasiamies Dutheillet de Lamothén edellä mainitussa asiassa Mackprang vastaan komissio antamaan ratkaisuehdotukseen. Muilta osin kantaja väittää, että kanteen tarkoituksena ei ole kolmannelle osoitetun toimenpiteen toteuttaminen, koska toimenpide osoitetaan mahdollisesti hänelle. Kantaja kiistää vastaajan mainitseman oikeuskäytännön sovellettavuuden nyt käsiteltävänä olevaan asiaan. Tässä oikeuskäytännössä tarkoitetaan yhteisön toimielinten välistä yhteistyötä, kun taas edellä mainitussa asiassa Lord Bethell vastaan komissio kanteen kohteena oli tutkimusmenettelyn aloittaminen jäsenvaltioiden osalta ja edellä mainitussa asiassa Prodifarma vastaan komissio kyseessä olivat 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, EYVL 1962 L 13, s. 204) 15 artiklan pakottavat säännökset, joita ei ollut mahdollisesti osoitettu tälle yhtiölle.

- 33 Kantaja väittää vastauksena toiseen toissijaiseen perusteeseen, että perustamissopimuksen 175 artiklan kolmannessa kohdassa oleva ilmaisu ”säädos” sisältää asetukset sillä edellytyksellä, että niitä tarkastellaan yksittäistoimenpiteinä. Kuitenkin toimenpide, jota ei ole toteutettu, koskisi kantajaa suoraan ja erikseen, koska henkilöstösääntöjen muuttamisesta aiheutuisi hänelle välitöntä etua, tämä muutos olisi implisiittinen yksittäistapauksessa tehty päätös ja näin ollen kanne olisi tutkittava.
- 34 Kolmannen toissijaisen perusteen osalta kantaja väittää, että hänen tarkoituksenaan on saada aikaan oikeusvaikutus, joka koskisi hänen tilannettaan suoraan ja että näin ollen kyseessä olevalla toimenpiteellä olisi velvoittava vaikutus.
- 35 Vastaajan esittämän neljännen toissijaisen perusteen osalta kantaja kiistää sellaisten periaatteiden sovellettavuuden, jotka johtuvat oikeuskäytännöstä, joka koskee

komission harkintavaltaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamista koskevissa asioissa kanteen nostamisen osalta jäsenvaltiota vastaan. Komissiolla ja parlamentilla on eri tehtävät lainsäädäntömenettelyssä, ja näin ollen komission harkintavaltaa ei voida verrata vastaajana olevan toimielimen harkintavaltaan. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa parlamentilla ei ole harkintavaltaa, ja kantajan mielestä perustamissopimuksen mukaan parlamentin on valittava tehokkain keino, jonka avulla kantaja voisi kuulua edelleen yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 36 Kun toimielin, jolle on osoitettu perustamissopimuksen 175 artiklan toisen kohdan mukainen vaatimus, on määritellyt kantansa, vaikkakin vasta perustamissopimuksessa määrätyn kahden kuukauden määräajan kuluttua, tässä artiklassa vahvistetut edellytykset eivät täyty (edellä mainittu asia *Pesqueras Echebstar*, tuomio 1.4.1993, 11 kohta).
- 37 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että parlamentti vastasi 20.7.1995 vetoamusvaliokunnan puheenjohtajan välityksellä 27.4.1995 päivättyyn kantajan kirjeeseen. Parlamentti kuvaili vastauksessaan komission ja Saksan viranomaisten toteuttamia toimenpiteitä kantajan ongelman ratkaisemiseksi ja ilmoitti, ettei se voi tehdä enää mitään asian hyväksi. Ottaen huomioon tämän kirjeen, jossa todettiin suoritettujen toimenpiteiden ja vastaajana olevan toimielimen kanta kantajan vaatimukseen, ei voida todeta, että parlamentti olisi laiminlyönyt tehtävänsä. Se, että parlamentin vastaus ei tyydytä kantajaa, on tältä osin merkityksetön. Perustamissopimuksen 175 artiklassa tarkoitetaan vain ratkaisun tekemistä tai kannan määrittämistä koskevaa laiminlyöntiä, eikä sitä, että toimielin toteuttaa toisenlaisen toimenpiteen kuin asianosainen on toivonut tai

katsonut tarpeelliseksi (asiat 166/86 ja 220/86, Irish Cement v. komissio, tuomio 15.12.1988, Kok. 1988, s. 6473, 17 kohta sekä asiat C-15/91 ja C-108/91, Buckl & Söhne ym. v. komissio, tuomio 24.11.1992, Kok. 1992, s. I-6061, 16 kohta).

- 38 Näin ollen on todettava, että vastaaja ei ole laiminlyönyt velvollisuuksiaan, ilman että olisi määriteltävä, oliko parlamentilla nyt käsiteltävänä olevassa asiassa toimivaltaa toteuttaa vastaajan vaatimat toimenpiteet.
- 39 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa toissijaisesti, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat vedota perustamissopimuksen 175 artiklan kolmanteen kohtaan vain, jotta tuomioistuin toteaisi, että perustamissopimuksen määräysten vastaisesti ei ole toteutettu niitä toimenpiteitä, jotka mahdollisesti olisi osoitettu näille henkilöille (edellä mainittu asia Bernardi v. komissio, tuomion 31 kohta). Kuitenkaan niitä toimenpiteitä, joiden toteuttamisen parlamentti on kantajan mukaan laiminlyönyt, ei olisi osoitettu hänelle.
- 40 Kanne on siis jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

- 41 Koska kantajan tavoitteena on henkilöstösääntöjen muuttaminen niin, että hänen virkamiehen eronneena puolisona saamansa oikeudet olisivat edelleen voimassa, riita-asian perustana on virkamiehen ja toimielimen välinen suhde. On siis sovellettava työjärjestyksen 88 artiklan periaatetta, jonka mukaan yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa toimielinten on vastattava omista kustannuksistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(ensimmäinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Kanne jätetään tutkimatta.**

- 2) **Kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Annettiin Luxemburgissa 26 päivänä marraskuuta 1996.

H. Jung

kirjaaja

A. Saggio

presidentti